

Uuras-Kilta ry.

TALOKARTAT

Uuraan asukkaita vuonna 1939

Sisältö

Kansisivu
Sijaintikartta
Lehtien 1-4 tarkempi sijaintikartta
Ylervi Airikan saatekirje
Karttalehti 1. Uuraan Isokylä
2. Kukkarokylä - Pinkeli
3. Lompka - Häyhänlahti
4. Pajakylä - Asemanseutu
5. Uuraan Monola
Venla Vendelinin saatekirje

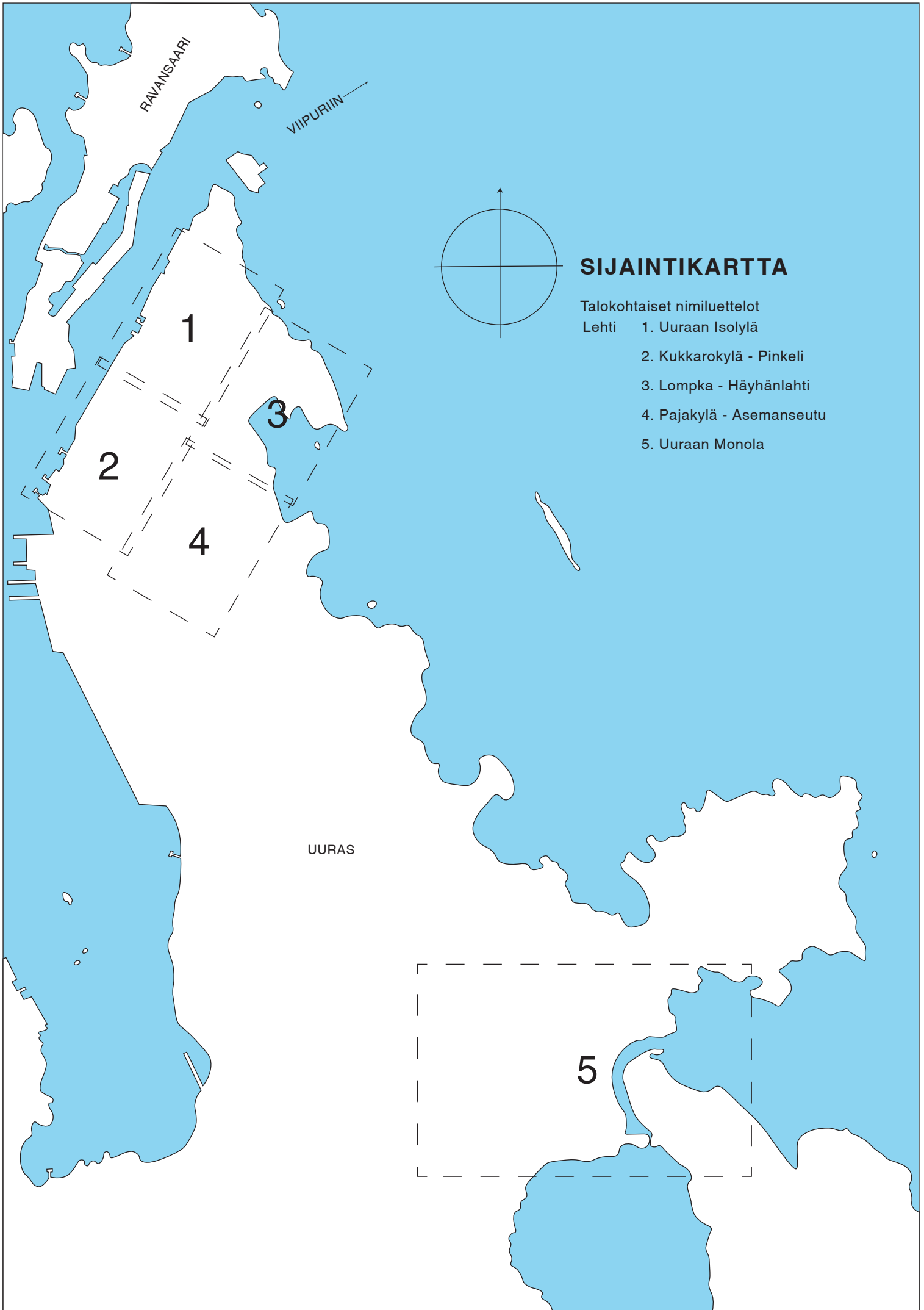
Tekijät

Ylervi Airikka
Eino Kaalikoski
Päivi Airikka
Venla Vendelin

Elävöitetty talokartat
Uuras-Killan nettisivuilla:

<https://www.karjalanliitto.fi/karjalan-liitto/jasenyhteisot/pitajaseurat/uuras-killta-ry/uuraan-saari.html>

SIJAINTIKARTTA

Talokohtaiset nimiluettelot

- Lehti
1. Uraan Isolyä
 2. Kukkarokylä - Pinkeli
 3. Lompka - Häyhänlahti
 4. Pajakylä - Asemanseutu
 5. Uraan Monola

UURAA LAISET V. 1939 TALOKARTTA

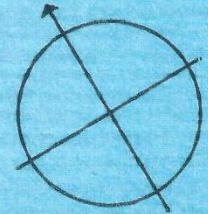
Laatinut Ylervi Airikka v.1989 / Uuraalaiset ry / Uuras-Kilta ry

Kiitokset avusta: Lydia Airikka, Salli Gertz, Kirsti Poutanen os. Airikka ja Aili Nisonen os. Airikka sekä lukuisat Uuraalaiset naapurit ja ystävät

Talokohtaiset nimiluettelot

Uuraan asukkaista:

- Lehti 1. Uuraan Isokylä
- 2. Kukkarokylä - Pinkelli
- 3. Lompka - Häyhänlahti
- 4. Pajakylä - Asemansettu

Hyvä lukija,

Uuraalaiset v.1939 Talokartta - Saate

UURAS - Muistojen saari kuvina kirjan sivulla 430 on selkeä kartta kylämme talojen sijoituksesta. Nyt, kun olemme saaneet käydä kotikylässämme, on siellä sodan ja ajan runtelemassa kylämaisemassa kulklessa herännyt ajatus ketä missäkin jäljellä olevassa talossa ja talorauniossa asui. Ja minkä nimisiä olivat kadut. Toivon tämän karttakaavion nimineen antavan opastusta kotikylässämme kulkeville, mutta tuokoon se myös muistoja kylästämmme ja palauttakoon nimet mieliimme, ne monet tutut kylämme henkilöt niiltä entisiltä ajoilta.

Kartan teosta on oma tarina. Joskus 70-luvulla katselimme sitä äitini Lydia Airikan kanssa, kun hän muisti aika tarkasti kylämme asukkaat, niin tein sen mukaan luonnoksen. Nyt tarkennuksien ja lisäyksien jälkeen pidän tätä karttaa kutakuinkin oikeana. Kiitos monelle uuraalaiselle avustustiedoista, erikoisesti Salli Gertzille.

Kirjoittaessani jonkun talon omistajan nimen, huomasin kuinka moni heistä palautui muistikuvaani. Samalla muistui usein perheenjäsenetkin sekä useassa talossa ollut "alivuokralaisväki", kunpa saisi heidät ikuistettua jollakin "näkövideolla".

Karttalehtien jaon tein Uuraan osakylien nimien mukaan. Kun laskin eri kylien "sauhut", talot, sain lukumäärät:

1. Uuraan isokylä 138
 2. Kukkarokylä - Pinkeli 145
 3. Lompka - Häyhänlahti 58
 4. Pajakylä - Asemanseutu 70
- joten Uuraassa oli n. 410 taloa

Katujen nimiä olisi voinut olla lisää, mutta en saanut enempää Valtioneuvoston arkistostakaan, siellä olevasta Viipurin kaupungisosan, Uuraan kartoista.

1. Uuraan salmen ranta-alueen asemakaavan vahvistus.
1:2000. Lautatarhat. Ark. n. AD 1916/298. SM 1937.
2. Viipurin kaupungin Uuraan asemakaava 1:2000.
Saaren viemärisuunnitelma. Arkkit. Otto Meurman.
21.4.1937. Ark. n. 124/22 56 M 34/22 SM1937.

Tässä oli suunniteltu korttelit aina Suikkilaan asti. Aseman ja Räntäsen välisen ison kadun keskellä oli suuri Uuraan aukio. Kukkarokylän rannasta radan vartta pitkin oli asuinkorttelit Tullirantaan asti, josta katu Häyhänlahteen, kadun pohjoispuoli, Ernest Sohnin Lompkan alue oli entinen. Kuminakalliolle olisi tullut kirkko.

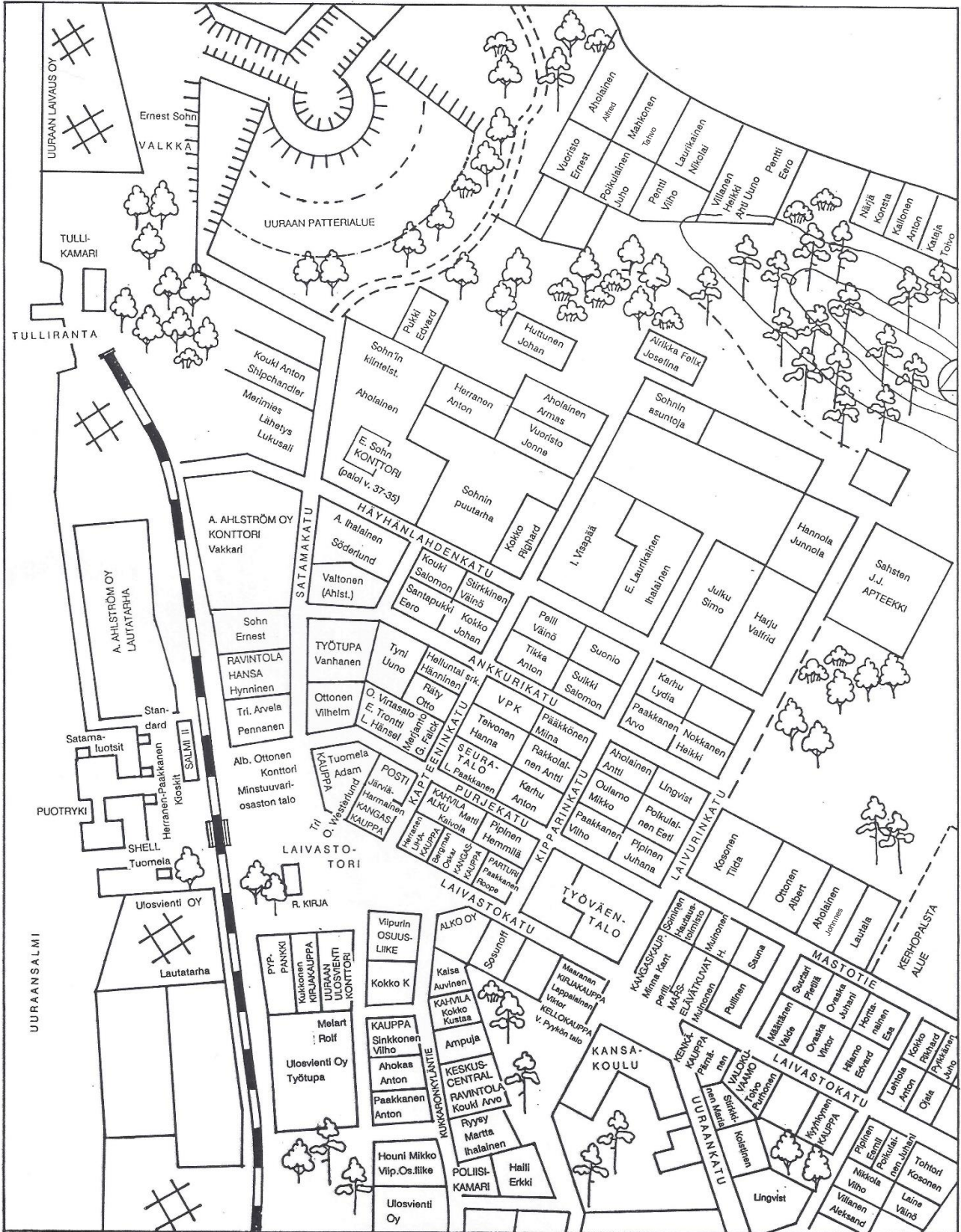
Koska työni ei kaikilta osin perustu arkistotietoihin, toivon sille ymmärtämystä arvosteluissa. Sitten lausun vielä kiitokset saamastani avusta.

Helsingissä 25.8.1989

Ylervi Airikka

Uuraan isokylä 1

Uuraalaiset v.1939 Talokartta

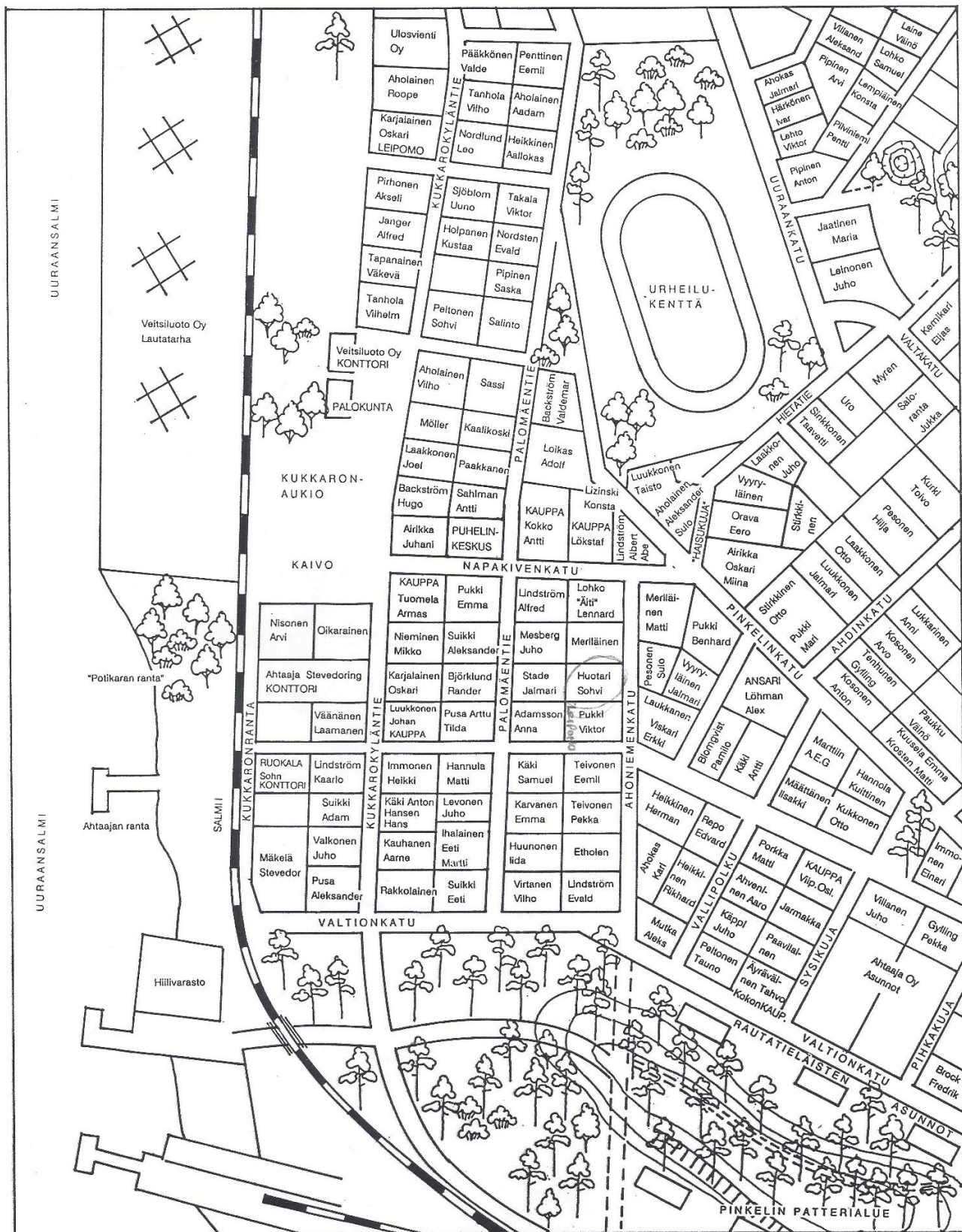

Piirtänyt Ylveri Airikka v. 1989

Tekijänoikeudet: Uuras-Kilta ry. 2023

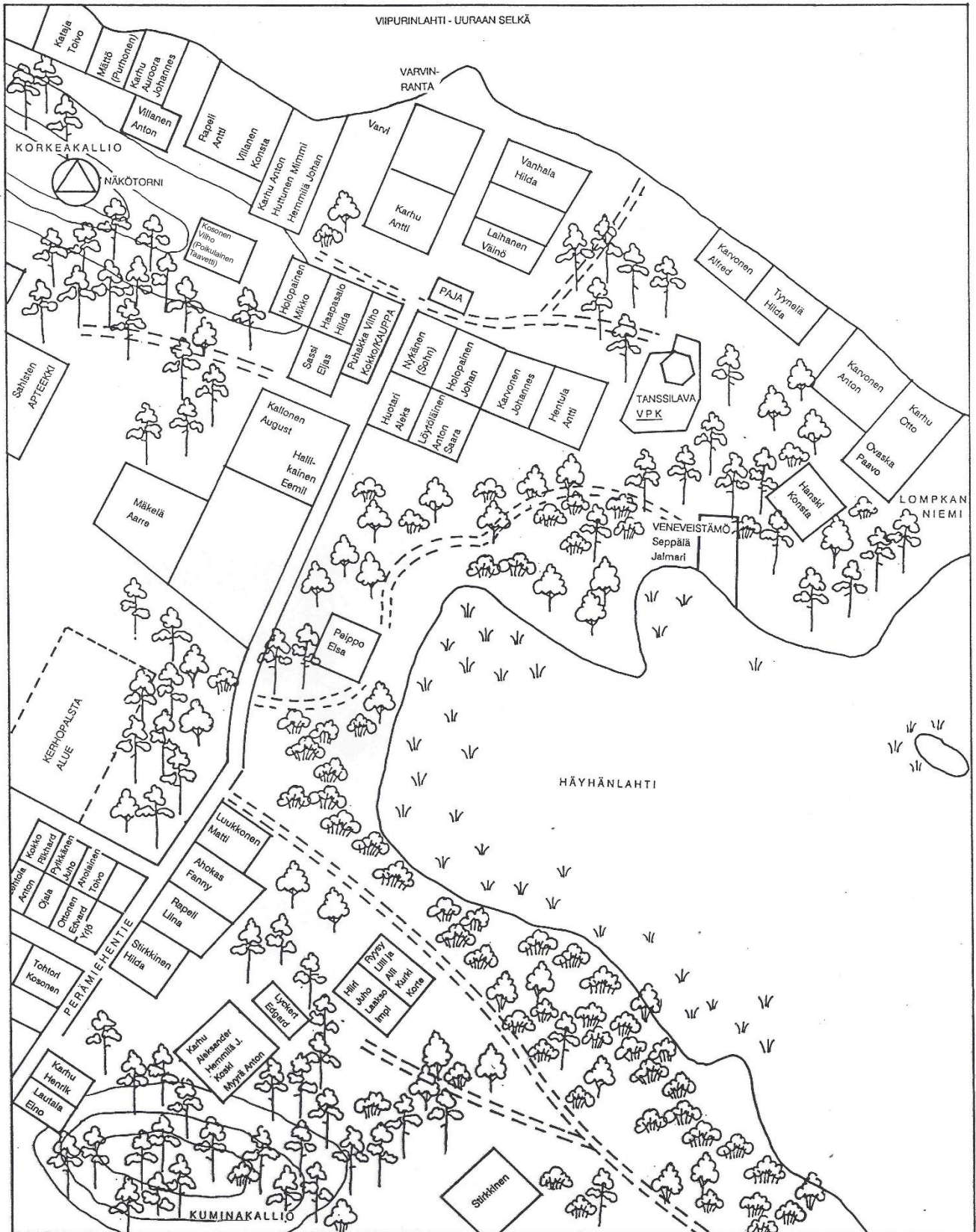
Kukkarokylä - Pinkeli 2

Uuraalaiset v.1939 Talokartta

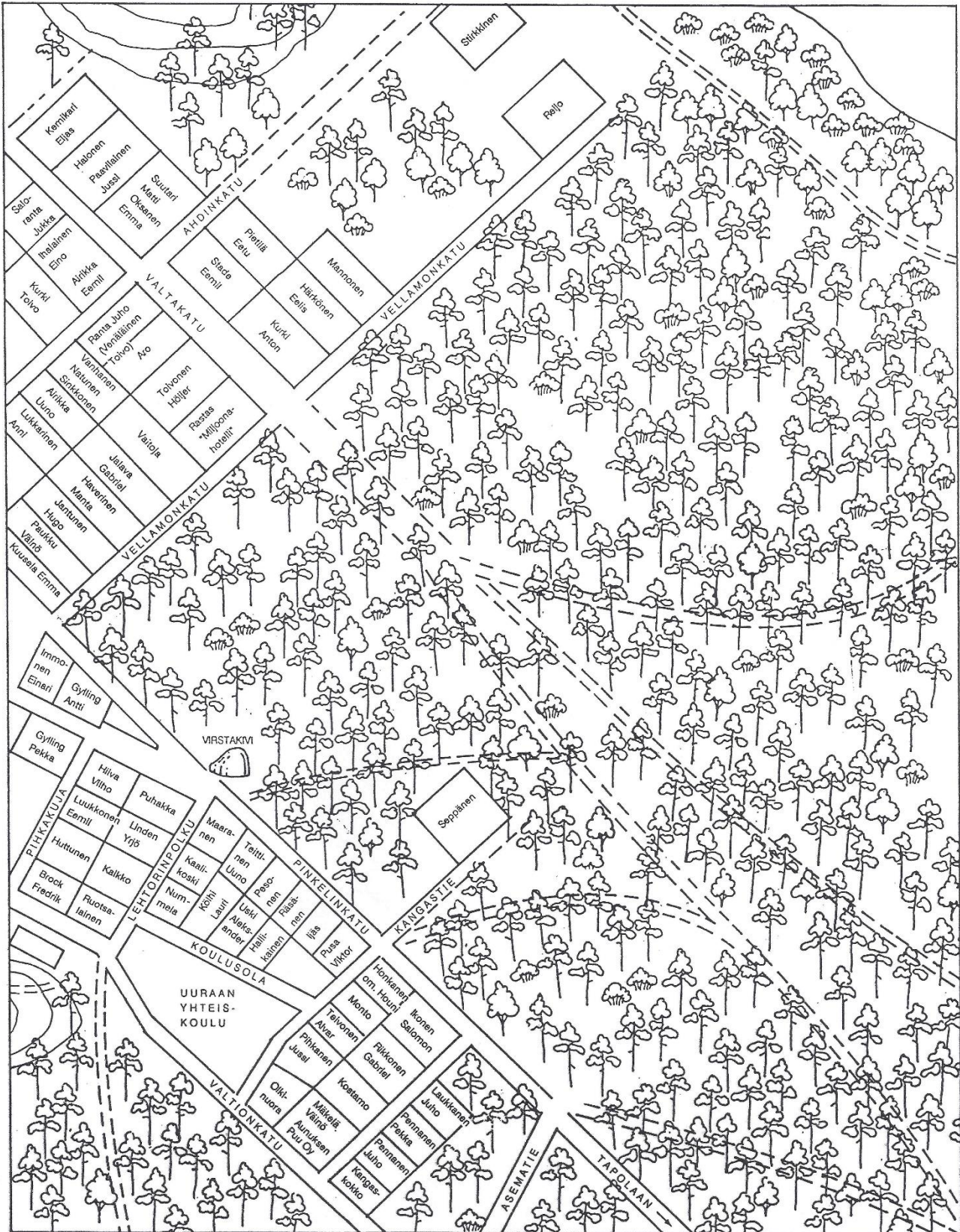
Lompka - Häyhänlahti 3

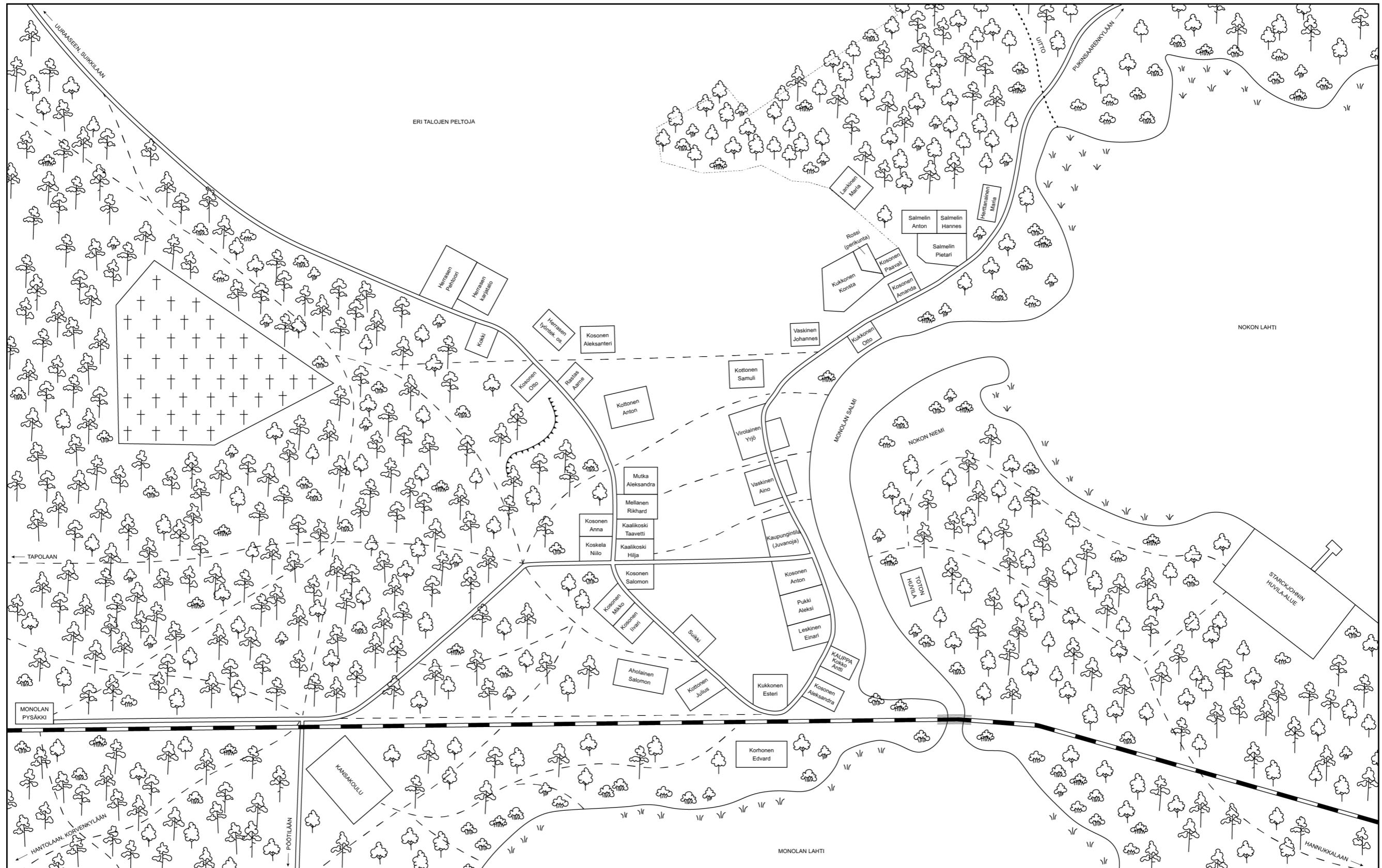
Uuraalaiset v. 1939 Talokartta

Pajakylä - Asemansettu 4

Uuraalaiset v. 1939 Talokartta

Saatteeksi

Tässä kerron oman osuuteni Uuraan talokarttojen koonnissa. Se ei ole suuri, vaan pelkkä viimeistelijän rooli.

Äitini Päivi Airikan isä Ylervi Airikka aloitti työn tekemällä karttalehdet 1–4 vuonna 1989. Työtä jatkoi epävirallisesti myös Uuraan saarella syntynyt ja siellä nuoruuteensa viettänyt Eino Kaalikoski. Hän oli kotoisin saaren keskellä sijaitsevasta Monolan kylästä. Vuonna 1992 hän talletti kotikylänsä talot ja muodon käsin piirtäen paperille. Tämä piirros on säilynyt Uuras killalla ja on sillä edelleen tallessa.

Vuoden 2020 tienoilla äitini Päivi Airikka ryhtyi digitalisoimaan kartta- ja kuva-aineistoja sekä kehittämään Uuraalaiset ry:n nettisivuja interaktiivisiksi niin, että talokartoista voisi löytää, ei vain nimiä, vaan myös valokuvia ja muuta elävöittävää materiaalia. Tähän liittyen, mukaan haluttiin myös Monolan talokartta.

Karttalehteä 5 varten minua pyydettiin saattamaan Eino Kaalikosken luonnos yhteneväiseksi tyyliltään ja tasoltaan Ylervi Airikan talokarttojen kanssa eheän kokonaisuuden saavuttamiseksi.

Lopputulos on tässä. Koostin Monolan talokartan käyttäen sisällön ensisijaisena lähteenä Eino Kaalikosken piirrosta, mutta myös Maanmittauslaitoksen ylläpitämää Karjalan kartat -aineistoa. Ne erosivat yllättävän paljon muun muassa teiden ja polkujen linjauksien osilta, mutta uskon löytäneeni olennaisen tasapainon niiden väliltä. Kartta on siis Eino Kaalikosken muistista piirtämän ja Karjalan karttojen yhdistelmä. Asukkaiden nimet ovat Eino Kaalikoskelta peräisin. Eheän kokonaisuuden sain aikaan jäljittelemällä Ylervi Airikan tyyliä. Siinä haasteena oli se, että Monolan kylä luonteeltaan oli varsin erilainen kuin Uuraan keskusta. Talokartan lisäksi tein sijaintikartan, josta voi nähdä miten kaikki karttalehdet 1–5 sijoittuvat toisiinsa nähden. Molemmat kartat toteutin tietokoneella vektorigrafiikka työvälineenäni.

Työ on ollut hyvin mieluisaa, koska se on tuntunut merkitykselliseltä. En ehtinyt koskaan tavata isoisääni Ylerviä, mutta kaipuu Uuraaseen on periytynyt. On ollut antoisaa saada tämän työn kautta tutustua saareen sellaisena kuin se silloin oli.

Kiitän äitiäni Päivi Airikkaa tuesta ja ohjauksesta työtä tehdessä.

Espoossa 19.9.2023

Venla Vendelin